

Fővárosi Törvényszék
Budapest

K E R E S E T L E V É L

I. Bevezető rész:

1. Az eljáró bíróság

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13.§ (3) bekezdés c) pontja szerint a Fővárosi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel a jogvitában.

2. A jogorvoslattal támadott határozat: MÜK OFB Másodfokú Fegyelmi Tanács FF/069/2023.

3. A felek neve, perbeli állása, adataik

A felperes:

Dr. Marczingós László (8272 Tagyon, Muskátli u.3., e-mail: dr.marczingos@t-online.hu, telefon: 06-30-5004662, ügyvédi igazolvány száma: Ü-104215, KASZ: 36064976, aki jogi szakvizsgával rendelkezik) **Képviseli** Dr. Kummer Máté ügyvéd

4. Az alperes:

Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Bizottsága

1055 Budapest, Szalay u. 7. képv: dr. Havasi Dezső elnök (e-mail: muk@muknet.hu)

A Magyar Ügyvédi Kamara köztestület, az ügyvédek országos szervezete, amely önálló ügyintéző szervezettel és költségvetéssel rendelkezik [Ügyvédi törvény 155. § (1) bekezdés].

Az új ügyvédi törvény 139. § (3) bekezdése szerint a pert az országos fegyelmi bizottság ellen kell megindítani. A fegyelmi bizottság az Üttv. 156.§ (1) bekezdésének e) pontja szerint a Magyar Ügyvédi Kamara szerve.

5. **A perindítás lehetősége [Kp. 37.§ (1) bekezdésének d) pontja]**

*Az alperes a keresettel támadott másodfokú fegyelmi határozatot úgy közölte a felperessel, hogy azt **2024.03.06 napján vette át a felperes**. A perindítási határidő 30 nap, mely 2024.04.05. napján jár le.*

*Többfokú közigazgatási eljárásban hozott cselekmény esetén a keresetlevelet az elsőfokon eljáró közigazgatási szervnél kell benyújtani, mely jelen esetben a perben nem álló **Fejér Megyei Regionális Fegyelmi Bizottság**.*

***Az ügyvédi törvény 139. § (1) bekezdése szerint:** A jogerős határozatot az eljárás alá vont személy és az országos fegyelmi főbiztos **közigazgatási perben** támadhatja meg. A keresetlevél benyújtásának a fegyelmi határozat hatályosulására halasztó hatálya van kivéve, ha a fegyelmi tanács a fegyelmi határozat azonnali végrehajtását rendelte el.*

6. **A közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelem megjelölése [Kp. 37.§ (1) bekezdésének f) pontja]**

A közigazgatási határozat contra legem jogalkalmazással állapította meg a felperes olyan cselekményért való fegyelmi felelősségét, mely cselekmény egyfelől pontosan meg nem fogalmazott (hiányos tényállás), másfelől az nem jogellenes. Másfelől a felperesi magatartás a 2019/1937 irányelv alapján biztosított védelem alatt áll.

A másodfokú határozat pénzbírságot és eljárási költséget állapított meg, melynek megfizetésére kötelezte az ügyvédet, akinek ez az összeg a vagyonában csökkenést okoz.

Végezetül a határozat korlátozza a felperest ügyvédi tevékenységének ellátásában, az ügyfelek jogainak érvényesítésében.

II. Érdemi rész:

Kereseti kérelem:

A felperes kéri, hogy a T. Bíróság az Üttv.139.§ (4) bekezdése alapján a jogsértő, illetve az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértéssel meghozott fegyelmi határozatot semmisítse meg és az elsőfokú fegyelmi tanácsot az eljárás megszüntetésére utasítsa.

Egyben kötelezze az alperest a perrel felmerülő költségek megfizetésére.

III.

A felperesi tényállítások, melyeket az alperes elfogad, avagy vitat:

A fegyelmi eljárásban egy konkrét polgári peres jogvitában kifejtett ügyvédi jogi érvelés áll. A PKKB eljáró tanácsával szemben azon kifejezett aggály merült fel, mely szerint a perbíróság nem önállóan alkalmazza az anyagi jogot, hanem ítélkezésében több befolyás, integritási sérelem is éri. Ennek körében jelentek meg olyan bírói összebeszélések (értekezletek), melyek során az adott bírák megállapodtak abban, nem alkalmazzák az uniós jogot. Jogi fogalmakat pontosítva: eloldják magukat az anyagi jog hatálya alól, korlátozzák az EUB ítéleteinek hatályát és felülírják az uniós jogot a tagállami jogi normákkal. A perbíróság a tárgyaláson több ízben utalt a Kúria Konzultációs Testületének kötelező elvárásaira, etc.

A felperesi fogyasztót képviselő felperes erre tekintettel utalt a Nürnbergi perek (jogászperek) jogtörténelmi tapasztalataira, a Radbruch-formulára. A perben alappal merült fel, hogy a perbíróság nem minősül pártatlan és független bíróságnak, ahogyan az erre vonatkozó követelményrendszert az EUB számos ítélete felállította az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése értelmezése kapcsán.

A perben a PKKB a felperesi fogyasztó jogvédelmét megtagadó és az uniós jog teljes érvényesülését kizáró, keresetet elutasító ítéletet hozott, melyet a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezett azzal, hogy a PKKB köteles alkalmazni az uniós jogot, és az EUB releváns ítéleteit. A PKKB ugyanezen tanácsa a megismételt eljárás során ismét megtagadta az anyagi jog alkalmazását, és berekesztette a tárgyalást. Majd az ítélet kihirdetése előtt azt újra megnyitotta és végre felfüggesztette a peres eljárást az EUB előtti előzetes döntéshozatali eljárás ítéletét anyagi jogi előkérdésnek minősítvén.

Azaz, a felperesi jogi képviselő eljárása teljesen adekvát volt az anyagi és alaki jog kapcsán, mely ahhoz vezetett, hogy a perbíróság csak felfigyelt az alkalmazandó anyagi jogra.

A fegyelmi vád teljesen egyszerű: a bíróság méltóságát megsértette az ügyvédi érvelés.

Az elsőfokú határozat nem vette figyelembe, hogy az uniós jog teljes érvényesülését és a hatékony bírói jogvédelmet nem lehet korlátozni a kamarai fegyelmi szabállyal. Az

érvelés tárgyát és formáját udvariatlannak minősítette, habár a felperes szóhasználatában és érvelése célját érintően egy az egyben az EUB ítéletek tartalmát és a főtanácsnoki indítványok tartalmát idézte.

A kiindulópont változatlanul az, hogy az adott ügyben eljáró PKKB egész eljárása az alapjogi Charta rendelkezéseit sérti, így kifejezetten az Alaptörvénybe és a perjogba átemelt tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelmét. Ahogyan az Alkotmánybíróság a IV/333/2016. sz. alatti határozatában rámutatott, amennyiben az adott bíró (bíróság) eloldja magát az anyagi jog hatályától, contra legem, önkényes magatartás eloldja a bírói függetlenség védelmi rendszerétől is.

Így a PKKB nem hivatkozhat arra, hogy bármilyen méltósága sérült volna. Az alperes pedig arra nem hivatkozhat, hogy ő jogosult és/vagy köteles megvédeni a bíróságok vélt vagy valós méltóságát, ugyanis a közttestület hatásköre erre nem terjed ki.

A Nürnbergi-perек kapcsán nem annak van jelentősége, hogy „mi van a nációkkal”, hanem annak, hogy a nemzetközi jogban pont ezen ügycsoport kapcsán jelentek meg új jogelméleti fogalmak, axiómák, így az elsőfokú tanács túlerjeszkedett a felperesi ügyvéd szándékán, gondolatain és olyan tartalmat tanúsított a szavaknak, mondatoknak, melyek nem jelentek meg soha a felperesi jogi képviselő gondolataiban, cselekedeteiben, de az alkalmazott jogelvek kapcsán még csak nem is relevánsak.

A kamarai fegyelmi tanács nem büntethet olyan cselekményt, melyre az eljárás alá vont ügyvéd tudattartama ki se terjedt. Ráadásul nem lehet iratellenes megállapításokra alapítani felelősség deklarációját.

A másodfokú határozat meghozatala előtt hivatkozott a felperes az un. bejelentővédelmi irányelvre (2019/1937 irányelv), mely szerint az uniós jog megsértését bejelentő személlyel szemben nem lehetséges fegyelmi eljárást indítani. Ennek körében indítványozott előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését a felperes, ám a MÜK OFB nem tartotta magát olyan szervezetnek, mely ilyen EDE eljárás megindítására jogosult lenne. Mindazonáltal az irányelv alkalmazását meg is tagadta, azt átértelmezte a magyar (hibás) implementáció kapcsán, csak hogy a MÜK OFB nem jogosult az uniós jog értelmezésére.

Valójában ez az ügy nem egy vélemény kinyilvánításának lehetőségét érintő ügy, hanem az uniós jog súlyos megsértését bejelentő személy jogvédelmének megtagadása.

IV.

A felperesi jogállítások:

A másodfokú eljárásban sem a fellebbezésben, sem a korábbi beadványomban felhozott érveket valójában nem értékelte a tanács. Megdöbrentő, de többszöri olvasásra sem lelem fel azon érvekkel szembeni ellenérveket, melyeket igen részletesen alátámasztottam.

A fegyelmi eljárásokra is vonatkozik az az alkotmányos kötelezettség, hogy a fél előadásait, érvelését az eljáró szerv merítse ki, döntését koherens, adekvát indokolással lássa el. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog alapelve sérült jelen eljárásban.

Ugyanis a határozat nem jogi normákon alapuló felelősséget állapított meg, hanem az „így szoktuk” elvet követő kamarai szokásjogát. Hiába hivatkoztam az EUB és EJEB döntéseire, mely az uniós jog részét képezik, az értékelésre nem került.

A Köbler-ügyben kifejtettek szerint a bíróság méltóságát nem sértheti a jogi, szakmai kritika – még akkor sem, ha abban szarkazmus, ironia lelhető fel. Ugyanis e két irodalmi nyelvezeti megoldás a szabad fogalmazás táreszközei közé tartoznak, melyek árnyaltabbá teszik a megfogalmazást.

Jól jellemzi az ügyet, hogy olyan ügyben kelt felháborodás, ahol az érintett bíróság egyébként súlyosan önkényesen, közösségi jogot tagadó módon járt el.

Az L.P. and Carvalho versus Portugal ügy az alábbi tanulságokkal bír:

<https://eulawlive.com/blog/2019/10/11/defamation-of-judges-and-the-limits-of-freedom-of-expression-of-lawyers-the-echr-rules-in-the-case-of-l-p-and-carvalho-versus-portugal/>
<file:///C:/Users/User/Downloads/Judgment%20L.P.%20and%20Carvalho%20v.%20Portugal%20-%20freedom%20of%20expression%20of%20two%20lawyers%20penalised%20for%20criticising%20judges.pdf>

Álláspontom az, hogy az alperes magatartása beavatkozást jelent az ügyvédként kifejezett jogvédelmi tevékenység szabadságába. A védeni kívánt jogi cél a bíróságok méltósága és a bírák védelme. Jelen esetben a bíróság önkényessége került a védelem alá, annak jogállamisági szempontú visszautasítása miatt. A bírák védelme pedig szóba se kerülhet, hiszen nem önkényes becsmélésről van szó, hanem szakmai kritikáról, melyet azért kell elviselniük, mert ők rendelkeznek azon tudással elvben, mely felhatalmazza őket a jogviták gyors és jogszerű elbírálására.

Ügyvédként jártam el a perben, hivatásom lényege a jog uralma alá rendeltség és az ügyfelek jogainak érvényesítése. A bíróságok, bírók önkényesen fosztották meg ügyfeleimet fogyasztói jogaik érvényesíthetőségétől, így a bírák gyakorlatilag az EU alapvető értékeit, céljait, alapszerződéseit vonták kétségbe.

A bírói önkénnyel szembeni jogvédelem az ügyvédek feladata. Az érintett bírók társadalmi és szakmai megítélése helyes jogalkalmazásuk okozata, nem pedig a hatalom elvárásainak kiszolgálása. Diktatúrában nyilván más elvárásoknak kell eleget tenni, azonban egyértelműnek tűnik, hogy a közösségi jog alkalmazása olyan elvárás, mely fölött vitát nyitni nem lehetséges. Ergo, ha contra legem, önkényes bírói magatartás a törvények hatálya alóli elvonulást jelenti, akkor a bíró, a bíróság a jogi védelem alól is eltávolodik, ahogyan arra az AB rámutatott.

A másodfokú tanács nem volt képes rámutatni, hogy meddig engedélyezett a kritika és mely az a pont, melyet átléptem.

Ha a kamara, vagy a közigazgatási bíróság megszabja, mely szavakat, fordulatokat használhat egy ügyvéd perbeli képviseletének kifejtése során, akkor az a bírósághoz fordulás jogát sértheti, vagy a hatékony képviselet elvét. Ugyanis jelen esetben nem történt olyan kijelentés, mely ne lett volna tényszerű, kilépett volna a per korlátaik közül, vagy önkényesen bántó, lekicsinylő lett volna.

Az uniós jog megsértése nem korlátozható vélemény, és nem is vélemény.

A polgári perben előadott jogi érvelés az alkalmazandó anyagi jogra vonatkozó előadás volt, nem pedig vélemény.

- a) *Az un. garázsbírói értekezletek anyaga és a kúriai konzultációs testületi állásfoglalások a releváns EUB ítéletek tartalma alapján nem minősülnek alkalmazandó anyagi jognak, de ez csak a kisebb baj. Ugyanis azok tartalma irányelvbe ütköző (C-472/20., C-705/21).*
- b) *A bírói függetlenséget sértő felsőbb bírósági elvárások lehetnek direkt és indirekt módon megvalósultak. A fent hivatkozott állásfoglalások az indirekt formái az integritás sérelmének.*
- c) *Dokumentált, hogy a Kúria és a Bankszövetség megállapodott a C-26/13 Kásler-ítélet meghozatalát követően abban, hogy az EUB ítélet hatályát előbb a C-2/2014. PJE határozattal, majd a DH törvényekkel korlátozzák. A Kúria ítélkezési gyakorlata ezt követően teljes egészében felborította a szabad verseny lehetőségét, és versenykorlátozó ítélkezési gyakorlatával nem csak a 93/13 irányelvet sértette meg, hanem az EU strukturális alapjait is támadta. E körben annak eldöntésére, hogy az állított tények igazak vagy sem, csak az EUB bír hatáskörrel.*
- d) *Az EUSZ 19. cikk (1) és (2) bekezdésében foglaltak sérelmének felvetése úgyszintén anyagi jogi jogalkalmazási kérdés, melynek megítélésére az EUB rendelkezik kizárólagos illetékességgel.*

Valótlán tehát az olyan álláspont, mely szerint nem indokolhatóak az ilyen „kijelentések”, hiszen az EUB számos ügyben adta értelmezését az uniós jognak az adott bíróság pártatlansága és függetlensége kapcsán felállított kritériumrendszerrel.

Elhiszem, hogy a devizás ügyekben eljáró bírók vélt méltóságuk megsértését látják az anyagi jogi hivatkozásokban, azonban tényszerű, hogy az EUB több ítéletében – legpregnánsabban a C-6/22 ítéletben – nyilvánította ki a magyar ítélkezési gyakorlat tartalmát irányelvet sértőnek.

A másodfokú határozat a perben előadott anyagi jogi érvelést nem az alkalmazandó jog tartalma felől közelítette meg, hanem a Charta 11. cikke, a véleménynyilvánítás szabadsága felől. Ez a megközelítés alaptalan. Ugyanis a 93/13 irányelvben biztosított jogok érvényesülése, érvényesítése nem vélemény kérdés, hanem a tisztességes eljáráshoz és a kontradiktórius eljáráshoz fűződő jogok teljes érvényesülésének igénye.

Az uniós jog tényleges érvényesülése és a hatékony bírói jogvédelem nem etikai kérdés, és teljesen közömbös e körben az, akár az ügyvédi kamara, akár a bíróságok milyen etikai szabályzatot tartanak fenn. Ugyanis az alkalmazandó anyagi jogot nem zárhatja ki semmilyen etikai szabály.

A 2019/21937 irányelv hatálya alá tartozik-e a perbeli bejelentés?

I. Az ügyvédség közjogi jogállása

*Első hivatkozási alapom hadd legyen a **428/B/1998. AB határozat**, mely szerint:*

Az Alkotmánybíróság számos határozatában elemezte az **ügyvédi hivatás** sajátosságait, így különösen **közjogi jellegét** és szabályozottságát, az **ügyvédi függetlenség kiemelkedő fontosságú követelményét**, az e **függetlenséget alátámasztó kamarai szervezet** létének garanciális jelentőségét, továbbá a védő szerepének, eljárási státusának, önálló jogosítványainak súlyát, alkotmányos szempontból alapvető jellegét. Az ügyvédi hivatásnak ezek a sajátosságai az Alkotmánybíróság gyakorlatában megjelenő értékelés szerint sok tekintetben eltérőek más olyan - hasonlóan feltételezett, az eddigi vizsgálatok során összehasonlítási alapul szolgáló - hivatás, foglalkozás lényeges vonásaitól, mint például a bírói, az ügyészi, a közalkalmazotti, a köztisztviselői, vagy a közjegyzői életpálya. Az ügyvédi hivatás jellemzőinek összessége alapján e hivatásoktól - fennálló hasonlóságaik ellenére - alkotmányos szempontból elkülönül. [108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523, 525-526.; 22/1994. (IV. 16.) AB határozat, ABH 1994, 127, 132.]

Az ügyvédi hivatás az említett szempontok alapján valamennyi egyéb hivatástól eltérő jellegű, mert ez utóbbi említettek számára biztosítottnál **lényegesen nagyobb mértékű, szélesebb körű, hozzájuk képest kivételes függetlenséggel párosul**. Alapvető jellemzője továbbá, hogy az ügyvéd tevékenysége az ügyfelek bizalmára épül és az ügyvédi kar bármelyik tagjának a **közbizalmat sértő magatartása** - egyebek közt éppen az ügyvédi kar önállósága, függetlensége folytán - **szélesebb körben, az egész hivatást, az ügyvédi hivatás tekintélyét, másrészt az állami szervektől különálló köztestület, a szakmai kamara többi tagját is közvetlenebb módon érinti**.

Az ügyvédi hivatás függetlensége a fent kifejtettek értelmében alkotmányos alapjogok érvényesítése céljából szükséges alkotmányos jelentőségű garancia. Az ügyvéd és állami szervek között álló ügyvédi kamarák mint köztestületek megfelelő önállósága és a lehető legszűkebb terjedelemben korlátozott jogköre alkotmányos szempontból kiemelkedő jelentőségű, az ügyvédi hivatás függetlenségének biztosítója. "A szakmai kamarák a hagyományos szabad foglalkozások önkormányzatai. Ezeket a hivatásokat a magas szintű, speciális képesítés, a szolgáltatások személyes teljesítése és az azokat igénybe vevő féllel szembeni bizalmi viszony, a részletesen kidolgozott és a testületi önkormányzat által kikényszerített etikai szabályok jellemzik. Ennek megfelelően a szakmai kamaráknak csak természetes személyek lehetnek tagjai; hogy az adott szakma pontosan körülhatárolt, a jogi normákon kívül eső területeken is részletesen szabályozott, s azt viszonylag kevesen gyakorolják. Mindebből következően a szakmai kamaráknál az önkormányzati szabályozás is messzebb mehet, mint más köztestületeknél: úgy is, hogy részletesebb, s úgy is, hogy megfelelő feltételekkel alapjogokat - különösen a foglalkozás megválasztásához és gyakorlásához való jogot - érinthet." [39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 269.]

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az ügyvédi kamarának az Ütv. 54. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogköre az ügyvédi kar függetlenségét biztosítani hivatott **Önálló köztestület alkotmányos és megfelelő eszköze arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd ügyfeleinek érdekét - ezzel közvetve az ügyvédi kar jó hírét és tekintélyét is - védelemben részesítse a tevékenység tisztességtelen, akár szakszerűtlen vagy felelőtlen folytatásának veszélye esetére**, továbbá ilyen úton is gondoskodjék a kamara működési körében jogszerű eljárással elfogadott normák betartásáról.

E közjogi státuszon belül milyen alapelvek mentén kell működjön a hivatásrend? Én két nagyon fontos nemzetközi normagyűjtést ismerek e körben:

A) Basic Principles on the Role of Lawyers | OHCHR

14. Az ügyvédek ügyfelek jogainak védelme és az igazságszolgáltatás ügyének előmozdítása során törekednek a nemzeti és nemzetközi jog által elismert emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmére, és mindenkor szabadon és szorgalmasan, a jogszabályokkal és a jogi szakma elismert normáival és etikájával összhangban járnak el.

15. Az ügyvédek mindig lojálisan tiszteletben tartják ügyfelek érdekeit.

16. A kormányok biztosítják, hogy az ügyvédek a) megfélemlítés, akadályoztatás, zaklatás vagy illetéktelen beavatkozás nélkül elláthassák valamennyi szakmai feladatukat; b) szabadon utazhassanak és konzultálhassanak ügyfelekkel mind saját országukban, mind külföldön; és c) ne érje őket büntetőeljárás vagy közigazgatási, gazdasági vagy egyéb szankció, illetve ne fenyegetse őket ilyen szankció az elismert szakmai köteleességeiknek, normáiknak és etikájuknak megfelelően végzett tevékenységük miatt.

20. Az ügyvédek polgári jogi és büntetőjogi mentességet élveznek a bíróság, törvényszék vagy más jogi vagy közigazgatási hatóság előtti írásbeli vagy szóbeli beadványaikban vagy hivatásszerű megjelenésük során jóhiszeműen tett releváns nyilatkozataikért.

B) Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa által elfogadott európai jogi hivatás chartája

Az Európai Unió hivatalos portálján található az alábbi simertető anyag:

[Európai igazságügyi portál - A különböző jogi szakmák \(europa.eu\)](http://europa.eu)

Az ügyvédek kivéve az uniós jog nem szabályozza a jogi szakmák gyakorlásának feltételeit. A jogi szakmákat általában nemzeti szinten szabályozzák. Bár lehetnek köztük természetes hasonlóságok, e nemzeti szabályozások országonként jelentős mértékben különböznek egymástól, mivel nagyon gyakran régi hagyományok folytatását jelentik.

Ügyvédek

Az ügyvéd szerepe – függetlenül attól, hogy magánszemély, társaság vagy az állam felkérésére cselekszik – a következő: az ügyfél tanácsadója és képviselője, harmadik felek által tisztelt szakember, és nélkülözhetetlen résztvevője a tisztességes igazságszolgáltatásnak. Mindezen elemek megtestesítése révén, az ügyfelek érdekképviselését és jogvédelmét hűen ellátó ügyvédeknek társadalmi funkciója is van: a konfliktusok megelőzése és megakadályozása, annak biztosítása, hogy a konfliktusokat a polgári jog, a közjog vagy a büntetőjog elismert elveivel összhangban, a jogok és érdekek megfelelő figyelembevételével rendezzék, valamint a jog fejlődésének ösztönzése és a szabadság, az igazság és a jogállamiság védelme.

Tevékenységük során az ügyvédek tagállami szakmai szervezeteik vagy hatóságok – az ügyvédi kamarák és jogászegyesületek – irányítják, amelyek a szakmai magatartási szabályok meghatározásáért és az ügyvédek fegyelmi felelősségének érvényesítéséért felelősek.

Az uniós jog nem szabályozza a jogi szakmák gyakorlásának feltételeit. Az 1998-as irányelv azonban rögzíti azokat a feltételeket, amelyek mellett az egyik tagállamban képesítést szerzett ügyvéd tartós jelleggel egy másik tagállamban gyakorolhatja hivatását.

Uniós szinten az ügyvédek képviselését az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa (Council of Bars and Law Societies of Europe – CCBE) – egy 1960-ban alapított nemzetközi nonprofit szervezet látja el. A CCBE az EU és a nemzeti ügyvédi kamarák közötti összekötő szerepet tölti be az ügyvédi hivatás gyakorlásához kapcsolódó, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekben.

A hivatkozott Charta:
[EN DEON CoC.pdf \(ccbe.eu\)](#)

6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól

Preambulum Az ügyvédi hivatás tiszteletben tartása a jogállamiság és a demokrácia elengedhetetlen feltétele a társadalomban. Az európai jogi hivatás széleskörűen elismert és tiszteletben tartott alapelvei nélkülözhetetlenek az igazságszolgáltatás helyes működéséhez, a joghoz való hozzáféréshez és a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesüléséhez. **A magyar ügyvédi kar elfogadja és tiszteletben tartja az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa által elfogadott európai jogi hivatás chartáját**, mely az ügyvédi hivatás alapelveit és alapértékeit az alábbiakban határozta meg:

- a) Az ügyvéd függetlensége, szabad eljárás az ügyfél ügyében
- b) Az ügyvéd joga és kötelezettsége, hogy bizalmasan kezelje a megbízó ügyét és betartsa a hivatásából fakadó titoktartási kötelezettséget
- c) Különböző ügyfelek között, illetve az ügyfél és az ügyvéd közötti érdekütközés elkerülése
- d) A jogász hivatás méltósága és becsülete, az ügyvéd feddhetetlensége és jó hírneve
- e) Az ügyfél iránti hűség
- f) Tisztességes díjak megállapítása
- g) Az ügyvéd szakmai hozzáértése
- h) Kollégák tisztelete
- i) **A jogállam és a tisztességes igazságszolgáltatás tisztelete**
- j) A jogász hivatás önszabályozása

2. Az ügyvédi tevékenység gyakorlójának feladata

2.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója **köteles igénybe venni minden törvényes eszközt ügyfele jogai és jogos érdekei érvényesítéséhez**, ennek keretében jogi képviselet ellátása esetén az ellenérdekű fél jogi képviselőjével, annak hozzájárulása esetén vagy jogi képviselő hiányában közvetlenül az ellenérdekű féllel, továbbá - jogellenes befolyásolásuk nélkül - a tanúval, a szakértővel és az eljárás más résztvevőivel értekezhet és információkat cserélhet.

11.15. Ha az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosult a bíróság vagy hatóság részéről jogsértést észlel, és a rendelkezésre álló jogi eszközökkel azt nem képes elhárítani, kezdeményezi az ügyvédi kamara közreműködését.

13. Az ügyvédi tevékenység gyakorlójával szembeni etikai elvárások

13.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója tárgyalásai és eljárásai során hivatása hagyományainak megfelelően érintkezik a bíróságok, hatóságok tagjaival, valamint mindenki mással, akivel eljárása során kapcsolatba kerül, részükre a kellő megbecsülést és tiszteletet megadja, valamint azt saját hivatásával szemben is elvárja.

Üttv. 107. § Fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

- a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott **kötelességét** szándékosan vagy gondatlanságból **megszegi**.

A Bíróság 2002. február 19-i Wouters-ügyben hozott (C-309/99. ECLI:EU:C:2002:98) ítélete az ügyvédi tevékenységet olyan vállalkozásnak („vállalatnak”) minősítette, mely azért érdekes, mert az ügyvédi tevékenység így a 93/13 irányelv alapján minősíthető, ahol az ügyvéd a szolgáltató jogállásában van. A fogyasztóvédelmi szabályok mellett versenyjogi normákat is figyelembe kell venni. A CCBE chartája e jogviszonyokat megfelelően kezeli.

- 66 Ugyanis a Szerződés 85. cikke saját megfogalmazása szerint vállalkozások közötti megállapodásokra és vállalkozások társulásai által hozott döntésekre alkalmazandó. Azon jogi keret, amelyen belül az ilyen megállapodások megkötésére és az ilyen döntések meghozatalára sor kerül, valamint a különböző nemzeti jogrendszerek által e keretnek adott jogi minősítés nem bír jelentőséggel a közösségi versenyjogi szabályok, és különösen a Szerződés 85. cikkének alkalmazásának szempontjából (a 123/83. sz. Clair-ügyben 1985. január 30-án hozott ítélet [EBHT 1985., 391. o.] 17. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 1998. június 18-án hozott ítélet 40. pontja).
- 68 Az egyik az, ha a tagállam szabályozási jogkört biztosít valamely szakmai szervezetnek, gondoskodik arról, hogy meghatározza azon **közérdekű szempontokat és lényeges elveket, amelyeknek meg kell felelnie a szabályozásának**, valamint **ügyel arra, hogy megtartsa a végső döntési jogkörét. Ebben az esetben a szakmai szervezet által megállapított jogszabályok megőrzik állami jellegüket**, és nem tartoznak a Szerződésnek a vállalkozásokra alkalmazandó szabályai alá.
- 99 Az ügyvédekkel illetően előzetesen fel kell idézni, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a tárgyra vonatkozó különös közösségi szabályok hiányában főszabály szerint minden egyes tagállam szabadon szabályozhatja az ügyvédi tevékenységnek a területén történő gyakorlását (lásd a 107/83. sz. Klopp-ügyben 1984. július 12-én hozott ítélet [EBHT 1984., 2971. o.] 17. pontját és a fent hivatkozott Reisebüro Broede ügyben hozott ítélet 37. pontját). Az e szakmára alkalmazandó szabályok ennél fogva tagállamonként lényegesen eltérhetnek.
- 105 Ezért meg kell állapítani, hogy a Samenwerkingsverordening 1993 arra irányul, hogy az érintett tagállamban biztosítsa az ügyvédi szakmára vonatkozó szakmai etikai szabályok betartását, és tekintettel az e szakmára vonatkozóan érvényesülő felfogásokra, a holland ügyvédi kamara úgy gondolhatta, hogy az ügyvéd nem tudna függetlenül és szigorú szakmai titoktartás mellett tanácsot adni és védeni az ügyfelét, ha olyan struktúrához tartozna, amelynek feladata az azon ügyletekből eredő pénzügyi eredmények elszámolása, amelyeknél közbenjárt, illetve azok hitelesítése.
- 110 Az előző megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a holland ügyvédi kamarához hasonló szervezet által elfogadott olyan nemzeti szabályozás, mint a Samenwerkingsverordening 1993, nem sérti a Szerződés 85. cikkének (1) bekezdését, tekintettel arra, hogy e szervezet ésszerűen vélhette úgy, hogy az említett szabályozás az azzal járó versenykorlátozó hatások ellenére szükséges az ügyvédi szakmának – ahogyan azt az érintett tagállamban megszervezték - rendeltetésszerű gyakorlásához.

A fenti ítéletből két dolog következik:

- ❖ *Az adott tagállam közrdekből engedi az ügyvédi kamarák létrejöttét és annak önszabályozását, azonban nem adja fel az állam „végső döntési jogkörét” – melyből fakad a fegyelmi határozatok bírói felülvizsgálatának lehetősége – másfelől a köztestület által megalkotott normák megmaradnak „állami jellegűnek”, közhatalmi státuszúnak.*
- ❖ *Az ügyvédi kamarák versenykorlátozó szerepe csak és kizárólag arra korlátozódhat, hogy az ügyvédi kamarák létrehozásának célja ne sérüljön. E célon túl nincsen joga a kamarának se beavatkozni a szabad versenybe, az ügyvédi vállalkozás korlátozásába.*

Kérdés e szempontból tehát az, az ügyvédi kamara, mint köztestület hivatásomat, vállalkozásomat befolyásolhatja-e olyan szempontok alapján, melyre nem bír törvényi felhatalmazással?

Ahogy Sulyok Tamás PhD disszertációja is utal arra, az ügyvédi hivatás gyakorlása a fair trial és a vállalkozás szabadsága felől is megközelített.

[\(Microsoft Word - Sulyok Tam\341s PhD.v.6.tartalommal egy\374tt\) \(u-szeged.hu\)](#)

Jelen fegyelmi eljárásban már igen részletesen utaltam arra, hogy a C-58/13.-C-59/13. Torresi-ügyben hozott, A Wilson- (C-506/94.), és Gebhard-ügyekben (C-55/94.) hozott EUB ítéletek alapján a fegyelmi tanács az EUMSZ 267. cikke alapján bíróságnak minősül.

Sulyok Tamás munkája igen részletesen világít rá a fair trial és az ügyvédi titok kapcsolatára, illetve az EUB ítélkezési gyakorlatára. Engem jelen pillanatban a titokvédelem kérdése érdekel, hiszen a fegyelmi tanács a zárt tárgyalás kötelező mivoltára nyilvánvalóan csak e szempontból hivatkozhat.

Nem kétséges, hogy az inkriminált polgári perben egy konkrét jogvita részeként olyan tényeket kellett megvizsgálni, melyek az ügyvédi titok körébe esnek, csak hogy a fegyelmi vád nem ezen titkokat érinti, hanem az ügyvéd azon szakmai tevékenységét, mely kapcsán a felhozott érveket, annak formáját és tartalmát tették fegyelmi vád tárgyává. Ez az ügyvédi érvelés két szempontból megítélhető:

- a) Egyértelműen az uniós jog súlyos megsértésére hívja fel a figyelmet és a sértő tényt jelenti be,
- b) Az ügyfél, azaz a fogyasztó EU alapszerződéseiben és a 93/13 irányelvben biztosított jogainak adekvát érvényesítésével állt azért összefüggésben, mivel a magyar állam nem biztosította automatikusan e jogok összességét minden fogyasztó, állampolgár részére.

II. A fegyelmi vád, annak jellege

Gyakorlatilag fegyelmi eljárás tárgyává tett egy olyan összefüggő, igen részletes beadvány, mely az EUB által meghozott ítéletek szövegszerű alkalmazásával von le olyan következtetéseket, melyeket maga az EUB is levont későbbi ítéleteiben. Különösen érdekes, hogy a szakmai érveket olyan panaszos és fegyelmi biztos tette vád tárgyává, akik egy árva szót sem értettek a beadványból.

- ❖ A fegyelmi tanácsnak nincsen hatásköre a perbeli jogi érvelést megítélni szakmailag,
- ❖ Az eljáró ügyvéd nem járt el ügyfele érdekeivel ellentétesen.
- ❖ Jogilag megengedett a kritika és az eljáró ügyvéd a számára megengedett jogi korlátok közül nem lépett ki.

Így tehát megállapítható az alábbi néhány tény:

- A fegyelmi eljárás tárgya az ügyvéd által biztosított jogvédelem terjedelme, és annak szakmai érvelési rendszere.
- Az alapper jogkérdésre szorítkozott – különösen az uniós jog primátusa kapcsán.
- Nincsen olyan ténykérdés, mely az ügyvédi titokvédelem körébe tartozhatna.
- Nincsen ügyfélpanasz.

- Az eljárás tárgya egy bírósági elnök azon kíváncsi, hogy az ügyvéd perbeli tevékenységét fegyelmi eljárásbeli eszközökkel korlátozzák, mely a chilling effect klasszikus eszköze.
- Az ügyvéd által biztosított jogvédelem fegyelmi eljárási eszközökkel való korlátozása kétirányú: egyfelől a fair trial elvét súlyosan sérti, a hatékony jogvédelmet korlátozza, másfelől az ügyvédi tevékenység, mint vállalkozási szabadság jogát csorbítja.
- **Összességében a panaszos és a fegyelmi vád az ügyvédi függetlenség intézményét támadja.**

Tekintettel arra, hogy a fegyelmi vád és a fegyelmi eljárásban működő testület is a Magyar Ügyvédi Kamara szerve, így kétpólusú eljárásról van szó: én, mint ügyvéd állok szemben az ügyvédi kamarával, ahol kétség kívül érdekellentét áll fenn a Magyar Ügyvédi Kamara két szervét illetően. Habár a törvény szigorúan kettéválasztja a fegyelmi szerveket a kamara szervezeti vezetésétől, a megóvni kívánt jogi cél a kamara szervei és az eljárás alá vont ügyvéd esetében teljesen azonos.

A védekezés joga alkotmányos alapelveken és az EU alapszerződésein nyugszik.

Ha fogyasztóvédelmi jellegű lenne a fegyelmi eljárás, akkor engem terhelne állítási és bizonyítási kötelezettség és felelősség, mely sikertelensége vezethet a felelősségem megállapításához. Ez a titokvédelmi állapotot indokolja. Azonban jelen esetben nem ez a helyzet, ugyanis a kamara a bírói hatalom képviselőjének azon igényét viszi fegyelmi vádként az eljárásba, hogy ügyvédi tevékenységem szakadságát és függetlenségemet korlátozza az a kamara, mely egyébként pont e cél elérésére kötelezett. Ha ugyanis ez nem lenne megvalósítandó cél, úgy a kamara köztestületi jellege, illetve annak alkotmányos célja bicsaklana meg.

III. A nyilvánosság elve

A Kúria maga is elismeri az alábbiakat:

Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikke rögzíti a tárgyalás nyilvánosságának alapelvét azzal, hogy kimondja: mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A nyilvánosság követelménye garanciális jelentőségű alapelv: biztosítja az igazságszolgáltatás működésének átláthatóságát, ellenőrizhetőségét. A társadalmi ellenőrzés lehetősége hozzájárul ahhoz, hogy a bíróságok és az eljárásban részt vevő más hivatalos személyek valóban függetlenül és pártatlanul, kizárólag a törvényeknek alárendelten járjanak el. Ez pedig nem csupán az adott eljárásban részt vevő felek, hanem az egész társadalom érdeke.

A nyilvánosság alapelve ugyanakkor nem érvényesül korlátlanul: felmerülhetnek olyan érdekek - így különösen az ügy tárgyát képező adatok, az eljárásban résztvevő személyek jogainak védelme - amelyek szükségessé teszik a tárgyalás nyilvánosságának korlátozását vagy akár kizárását is. Tekintettel arra, hogy garanciális jelentőségű alapelvről van szó, a nyilvánosság korlátozásának, illetőleg kizárásának eseteit törvények határozzák meg; a bíróságnak a korlátozás vagy kizárás kérdésében minden esetben indokolt határozattal kell döntenie.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) szerint a bíróság a felek közötti jogvitát főszabály szerint nyilvános tárgyaláson bírálja el. Az eljáró tanács elnöke a tárgyalás szabályszerű lefolytatása, méltóságának és biztonságának megőrzése érdekében helyszűke esetén meghatározhatja a hallgatóság létszámát.

A bíróság a nyilvánosságot indokolt határozatával az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárhatja, a) ha az minősített adat, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése végett feltétlenül szükséges

b) a közérköcs védelmében,

c) kiskorú védelmében, valamint

d) az ügyfél kérelmére, ha az a fél személyiségi jogainak védelme érdekében indokolt.

Különösen indokolt esetben - a tárgyalásnak a tanúkihallgatással érintett részéről - a bíróság akkor is kizárhatja a nyilvánosságot, ha a tanú adatainak zártan kezelését rendelte el, és a zárt tárgyaláson történő meghallgatás a tanú, illetve hozzátartozója életének, testi épségének a megóvása érdekében feltétlenül szükséges.

A fenti kivételek az eljárásban részt vevő személyek jogainak védelmét szolgálják. Akár nyilvános, akár zárt tárgyaláson dönt a bíróság, a határozatát nyilvánosan hirdeti ki.

a zárt tárgyalást elrendelte.

Habár a fegyelmi határozatot a bíróság közigazgatási eljárásban vizsgálja felül, mégis arról van szó, hogy egy büntető jellegű eljárás folyik velem szemben.

Charta 47. cikk - A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz. Mindenki joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és **pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan** és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybeviteléhez. Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybeviteléhez erre szükség van.

A Charta az EU alapszerződésének minősül. A Charta – és az Alaptörvény – rendelkezései a fegyelmi eljárásra is irányadók. A kamarai fegyelmi eljárásban eljáró tanács az EUMSZ 267. cikke értelmében bíróságnak minősül.

**A nyilvános tárgyalás jogát a Charta – és az Alaptörvény is – biztosítja.
A kamarai fegyelmi szabályzat 129.§-a eljárásjogi norma.**

A hatékony jogorvoslathoz való jogomat nem lehet tagállami (kamarai) eljárási normákkal korlátozni, ugyanis:

Az ügyvédi tevékenységem szorosan összefügg az ügyfelem, mint fogyasztó 93/13 irányelv által biztosított jogainak hatékony érvényesülésével. Ha az ügyvédet korlátozzák, úgy a fogyasztó jogait nem képes érvényesíteni.

A Bíróság 2023. szeptember 14-i RTG kontra **Tuk Tuk Travel SL ügyben hozott (C-83/22., ECLI:EU:C:2023:664) ítélete kimondja:**

24 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben a kérdést előterjesztő bíróság egyrészt a 2015/2302 irányelv 5. cikkének érvényessége felől érdeklődik, az EUMSZ 114. cikkel összefüggésben értelmezett EUMSZ 169. cikkre tekintettel, mivel ezen 5. cikk szerinte nem írja elő az utazásszervező számára azt a kötelezettséget, hogy tájékoztassa a fogyasztót arról a lehetőségről, hogy rendkívüli és elháríthatatlan körülmények felmerülése esetén az általa kötött utazási csomagra vonatkozó szerződést úgy mondhatja fel, hogy a már teljesített fizetések teljes egészében visszaigényelhetők. A jelen ügyben tehát az alapeljárás felperesének nem volt tudomása arról, hogy ilyen körülmények fennállása esetén joga van e

fizetések teljes egészének visszatérítéséhez. **A kérdést előterjesztő bíróságban ezért felmerül a kérdés, hogy az érintett fogyasztó tájékoztatásának ilyen hiánya nem teszi-e nehezebbé a fogyasztó jogainak és érdekeinek védelmét,** különösen akkor, ha – mint a jelen ügyben is – a fogyasztót nem képviseli ügyvéd, és hogy a tájékoztatás e hiánya nem veszélyezteti-e a fogyasztóvédelem magas szintjének elérésére irányuló, a 2015/2302 irányelv által követett célkitűzést.

Itt nyilvánvalóan analógiát kell alkalmazni. Gyakorlatilag dr. Marczingós László ügyvéden kívül nincsen olyan magyar ügyvéd, aki következetesen kitartana a megdönthetetlen törvényi vélelmen alapuló jogérvényesítés mellett. Ha tehát egy olyan ügyvéd képviseli a fogyasztót, aki nem hisz annak lehetőségében, hogy a Kúria önként lemond a rendszerszintű uniós jog tagadásról és biztosítja a fogyasztó teljes jogait, akkor a helyzet hasonló, mint az utazási ügyben: nincsen olyan fogyasztót érintő tájékoztatás, mely felhívna figyelmét anyagi és alanyi jogaira.

- 40 Második kérdésével az előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy az EUMSZ 114. és EUMSZ 169. cikket, valamint a 2015/2302 irányelv 15. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy **azokkal ellentétes a polgári perrendtartás rendelkezéseiben rögzített rendelkezési elv és a következetesség elvének alkalmazása, amennyiben ez utóbbi rendelkezések alkalmazása akadályozhatja a felperesként eljáró fogyasztó hatékony védelmét.**
- 45 Az uniós jog tehát főszabály szerint nem követeli meg a nemzeti bíróságtól, hogy hivatalból vizsgálja meg az uniós rendelkezések megsértésére alapított jogalapot, amennyiben e jogalap vizsgálata arra kötelezné, hogy túllépje a jogvitának a felek által meghatározott kereteit. A nemzeti bíróság hatáskörének ilyen korlátozását az az elv igazolja, amely szerint az eljárás megindítása a felekre tartozik. Következésképpen **e bíróság csak olyan kivételes esetekben járhat el hivatalból, amikor a közérdek megköveteli a beavatkozását** (lásd e tekintetben: 2009. december 17-i Martín Martín ítélet, C-227/08, EU:C:2009:792, 19. és 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 Szintén a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a nemzeti bíróság köteles hivatalból vizsgálni az uniós jog egyes rendelkezéseit a **fogyasztóvédelem területén, amennyiben ilyen vizsgálat hiányában a fogyasztók hatékony védelmének célja nem lenne elérhető** (lásd ebben az értelemben: 2020. március 5-i OPR-Finance ítélet, C-679/18, EU:C:2020:167, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). **Ebből következik, hogy a fogyasztót az uniós jog alapján megillető egyes jogok hatékony védelme a közérdek körébe tartozik, amely megköveteli a nemzeti bíróság hivatalból történő beavatkozását.**
- 61 E hivatalból vizsgálat megköveteli, hogy e bíróság – a nemzeti eljárási szabályok által e tekintetben előírt alakiságoknak megfelelően – egyrészt **tájékoztassa a felperest azon** elállási **jogáról**, amelyről a 2015/2302 irányelv 12. cikkének (2) bekezdése rendelkezik, másrészt megadja a lehetőséget e felperesnek e jog érvényesítésére az előtte folyamatban lévő eljárásban, és ha az említett felperes érvényesíti e jogot, **felhívja az alperes figyelmét arra, hogy azt kontradiktórius módon vitathatja** (lásd, a 93/13 irányelv hatálya alá tartozó tisztességtelen feltételek hivatalból vizsgálatára kapcsán: 2020. március 11-i Lintner ítélet, C-511/17, EU:C:2020:188, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A Bíróság 2022. május 17-i Unicaja Banco SA ügyben hozott (C-869/19., ECLI:EU:C:2022:397) ítélete kimondja:

- 15 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy amikor a Bíróság a 2016. december 21-i **Gutiérrez Naranjo és társai ítéletben** (C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980) megállapította, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével ellentétes a Tribunal Supremónak (legfelsőbb bíróság) a 2013.

május 9-i ítéleten alapuló azon ítélkezési gyakorlata, amely időben korlátozza a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató által kötött szerződésben szereplő „küszöbkikötés” semmisségének megállapításához fűződő visszatérítési kötelezettséget, a spanyol bíróságok előtt akkor folyamatban lévő jogvitákban a fogyasztók e nemzeti ítélkezési gyakorlat alapján a 2013. május 9. után jogalap nélkül fizetett összegek visszafizetésére korlátozták a kereseti követeléseiket. **A jelen ügyben az Audiencia Provincial de Valladolid (valladolidi tartományi bíróság) a spanyol polgári eljárás különböző elveit – a rendelkezési elvét, a „kérelemhez kötöttség” elvét és a reformatio in peius tilalmának elvét – alkalmazva azért nem rendelte el a „küszöbkikötés” címén fizetett összegek teljes visszatérítését, mert L nem nyújtott be fellebbezést az első fokú ítélettel szemben.**

- 22 Uniós jogi szabályozás hiányában a jogalanyok uniós jogból eredő jogai védelmének biztosítására irányuló eljárási szabályok a tagállamok eljárási autonómiájának elve alapján azok belső jogrendjébe tartoznak. **E szabályok azonban nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a hasonló belső jellegű esetekre vonatkozó szabályok (egyenértékűség elve), és nem tehetik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (tényleges érvényesülés elve)** (2019. június 26-i Addiko Bank ítélet, C-407/18, EU:C:2019:537, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 23 Ami az egyenértékűség elvét illeti, amint arra a főtanácsnok az indítványának 44. pontjában emlékeztetett, a nemzeti bíróság feladata, hogy a belső jogban alkalmazandó eljárási szabályokra tekintettel megvizsgálja ezen elv tiszteletben tartását, figyelembe véve az érintett keresetek tárgyát, indokait és lényeges elemeit (lásd többek között: 2018. szeptember 20-i EOS KSI Slovensko ítélet, C-448/17, EU:C:2018:745, 40. pont).
- 25 Ebből következik, hogy az egyenértékűség elvének megfelelően, amennyiben a nemzeti jog értelmében a fellebbezés tárgyában eljáró nemzeti bíróság jogosult, illetve köteles hivatalból értékelni valamely jogi aktus jogszerűségét a nemzeti közrendi szabályokra tekintettel, akkor rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel vagy kötelezettséggel is, hogy hivatalból értékelje ezen aktus jogszerűségét a 93/13 irányelv e rendelkezésére tekintettel, még akkor is, ha ezen aktus jogszerűségének kérdését e szabályokra tekintettel nem vetették fel első fokon. **Így ilyen helyzetben, amennyiben a nemzeti fellebbviteli bíróság rendelkezésére álló iratok alapján felmerül a kérdés, hogy valamely szerződési feltétel esetlegesen tisztességtelen-e, e bíróságnak hivatalból kell értékelnie e feltétel jogszerűségét az ezen irányelvben rögzített kritériumokra tekintettel** (lásd ebben az értelemben: 2013. május 30-i Jörös ítélet, C-397/11, EU:C:2013:340, 30. pont).
- 28 Ami a tényleges érvényesülés elvét illeti, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy minden olyan esetet, amikor felmerül a kérdés, hogy valamely nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jog alkalmazását, arra figyelemmel kell elemezni, hogy milyen e rendelkezésnek az egész eljárásban betöltött helye, hogy összességében hogyan és milyen sajátosságok szerint zajlik az eljárás, valamint adott esetben azokat az elveket, amelyek a nemzeti bírósági eljárási rendszer alapjául szolgálnak, mint például a védelemhez való jog, a jogbiztonság elve és az eljárás szabályos lefolytatásának elve (2021. április 22-i Profi Credit Slovakia ítélet, C-485/19, EU:C:2021:313, 53. pont). Ebből a szempontból a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása nem terjedhet odáig, hogy teljes mértékben kompenzálja az érintett fogyasztó tétlenségét (2015. október 1-jei ERSTE Bank Hungary ítélet, C-32/14, EU:C:2015:637, 62. pont).
- 29 Ezenkívül a Bíróság pontosította, hogy **a tagállamok azon kötelezettsége, hogy biztosítsák a jogalanyok uniós jogból eredő jogainak tényleges érvényesülését**, többek között a 93/13 irányelvből eredő jogok tekintetében magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem követelményét, amelyet ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdése is megerősít, és amely az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében is szerepel, amely többek között az ilyen jogokon alapuló keresetekre vonatkozó eljárási szabályok meghatározására is alkalmazandó (lásd ebben az értelemben: 2021. június 10-i BNP Paribas

Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 30 E tekintetben a Bíróság kimondta, hogy **az érintett szerződés feltételeinek esetlegesen tisztességtelen jellege hatékony vizsgálatának hiányában nem lehet garantálni a 93/13 irányelv által biztosított jogok tiszteletben tartását** (2020. június 4-i Kancelaria Medius ítélet, C-495/19, EU:C:2020:431, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 38 Hangsúlyozni kell azonban, hogy a jelen ügy körülményei között az a tény, hogy a fogyasztó a megfelelő határidőn belül nem élt jogorvoslattal, annak tudható be, hogy amikor a Bíróság meghozta a 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítéletet (C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980), már lejárt az a határidő, amelyen belül a nemzeti jog alapján fellebbezés vagy csatlakozó fellebbezés bejelentésére lehetőség volt. Ilyen körülmények között nem állapítható meg, hogy a fogyasztó a jelen ítélet 28. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett teljes passzivitást tanúsított volna azáltal, hogy nem vitatta fellebbviteli bíróság előtt a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) addigi állandó ítélkezési gyakorlatát.

39 Ebből következik, hogy a szóban forgó nemzeti bírósági eljárás elveinek alkalmazása, amely megfosztja a fogyasztót azoktól az eljárési eszközöktől, amelyek lehetővé teszik számára a 93/13 irányelven alapuló jogainak érvényesítését, jellegénél fogva lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi a jogok védelmét, megsértve ezzel a tényleges érvényesülés elvét.

- 40 A fentiekre tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy **azzal ellentétes az olyan nemzeti bírósági eljárási elvek alkalmazása, amelyek értelmében a tisztességtelennek minősített feltétel alapján a fogyasztó által jogalap nélkül kifizetett összegek visszatérítését időben korlátozó ítélet elleni fellebbezés tárgyában eljáró nemzeti bíróság nem észlelhet hivatalból e rendelkezés megsértésén alapuló jogalapot**, és nem rendelheti el ezen összegek teljes visszatérítését, amennyiben nem az érintett fogyasztó teljes passzivitásának tudható be ezen időbeli korlátozás e fogyasztó általi vitatásának hiánya.

*Ugyanezen érvelési körben kell alkalmazni a Bíróság 2023. június 15-i **Getin Noble Bank SA ügyben** hozott (C-287/22., ECLI:EU:C:2023:491) ítéletét is:*

- 35 Egyetlen kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 93/13 irányelvnek a tényleges érvényesülés elvével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az a nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróság elutasíthatja a fogyasztó arra irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelmét, hogy az e fogyasztó által kötött kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítására vonatkozó jogerős határozat meghozataláig függesszék fel az említett szerződés alapján járó havi törlesztőrészeket fizetését, ha ez az intézkedés szükséges e határozat teljes érvényesülésének biztosításához.

- 37 E célból a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek ne kötelezzék a fogyasztót, és ennek érdekében a fogyasztónak ennek érdekében ne legyen szüksége jogorvoslat előterjesztésére vagy a feltételek tisztességtelenségét megállapító ítéletre (2009. június 4-i Pannon GSM ítélet, C-243/08, EU:C:2009:350, 20–28. pont). Ebből következik, hogy a nemzeti bíróságok kötelesek mellőzni az említett feltételek alkalmazását annak érdekében, hogy azok ne váltsanak ki kötelező joghatásokat a fogyasztó vonatkozásában, kivéve ha ez

utóbbi ezt ellenzi (2019. március 26-i Abanca Corporación Bancaria és Bankia ítélet, C-70/17 és C-179/17, EU:C:2019:250, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 38 Ezenkívül, a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodnak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen kikötések alkalmazását.
- 39 Ezzel összefüggésben a Bíróság kimondta, hogy a tagállamok feladata, hogy a nemzeti jogukban meghatározzák a szerződési feltételek tisztességtelen jellege megállapításának és e megállapítás konkrét joghatásai érvényesülésének módját. Mindazonáltal az említett megállapításnak lehetővé kell tennie azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben az érintett fogyasztó e tisztességtelen feltétel hiányában lett volna. A 93/13 irányelv által a fogyasztóknak biztosított védelemnek a nemzeti jog általi ilyen szabályozása ugyanis nem sértheti e védelem lényegét (lásd ebben az értelemben: 2022. június 30-i Profi Credit Bulgaria [Beszámítás tisztességtelen feltételek esetén] ítélet, C-170/21, EU:C:2022:518, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a tárgyra vonatkozó különös uniós szabályozás hiányában a 93/13 irányelvben előírt fogyasztóvédelem végrehajtásának részletes szabályai a tagállamok eljárási autonómiájának elve alapján azok belső jogrendjébe tartoznak. **E szabályok azonban nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a hasonló belső jellegű esetekre vonatkozó szabályok (egyenértékűség elve), és nem tehetik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (tényleges érvényesülés elve)** (2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 45 A tényleges érvényesülés elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy minden esetet, amelyben felmerül a kérdés, hogy valamely nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jog alkalmazását, annak figyelembevételével kell megvizsgálni egyrészt, hogy e rendelkezés milyen helyet tölt be a különböző nemzeti fórumok előtti eljárás egészében, másrészt, hogy az eljárásnak milyen a lefolyása, és melyek a sajátosságai (lásd ebben az értelemben: 2016. február 18-i Finanmadrid EFC ítélet, C-49/14, EU:C:2016:98, 43. pont). Szükségszerűen ugyanez vonatkozik e nemzeti rendelkezés ítélkezési gyakorlat általi értelmezésére is.
- 60 Ha tehát **a nemzeti bíróság úgy ítéli meg, hogy egyrészt elegendő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az érintett szerződési feltételek tisztességtelenek**, és ezért valószínűsíthető az érintett fogyasztó által az alapügyben szóban forgó kölcsönszerződés alapján fizetett összegek visszafizetése, másrészt, hogy az e szerződés alapján teljesítendő havi törlesztőrészek fizetésének felfüggesztésére irányuló ideiglenes intézkedés meghozatalának hiányában nem biztosítható az ügy érdemében hozott jogerős határozat teljes érvényesülése, amit a nemzeti bíróságnak az ügy összes körülményére tekintettel kell értékelnie, **akkor e bíróságnak el kell rendelnie a fogyasztó e szerződés alapján fennálló fizetési kötelezettségének felfüggesztésére irányuló ideiglenes intézkedést.**
- 61 A fentiek összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelvnek a tényleges érvényesülés elvével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy **azokkal ellentétes az a nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely szerint a nemzeti bíróság elutasíthatja a fogyasztó arra irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelmét, hogy az e fogyasztó által kötött kölcsönszerződés érvénytelenségét megállapító jogerős határozat meghozataláig függeszék fel az említett kölcsönszerződés alapján**

teljesítendő havi törlesztőrészletek fizetését, ha az ideiglenes intézkedés elrendelése szükséges e határozat teljes érvényesülésének biztosításához.

Jogi álláspontom az, hogy a fegyelmi eljárás megindítása a fenti tényleges érvényesülés és hatékony jogvédelem elvét sérti az által, hogy a fogyasztót képviselő ügyvéd által kifejtett tevékenységet a kamarai szerv korlátozza.

A tárgyalás nyilvánossága kapcsán idézni kell a Simmenthal-ügyet, azt is az AB V/732/21019. sz. alatti ítélet párhuzamos indokolásán keresztül:

Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[13] 1. Maradéktalanul egyetértek az indítvány visszautasításával és a végzés indokolásával is, azonban az indítvány mögött meghúzódó alapprobléma társadalmi jelentőségére tekintettel fontosnak tartom külön is kiemelni az alábbiakat.

[14] Az Európai Bíróság már a **C-106/77. számú, Simmenthal ügyben (ECLI:EU:C:1978:49)** állást foglalt abban a kérdésben, hogy az uniós jog hatékony érvényesülésének követelményével ellentétes az a tagállami (olasz) jogszabály, mely azt követelte meg az olasz bíróságoktól, hogy eljárásuk felfüggesztése mellett kezdeményezzék az uniós joggal ellentétes olasz jogszabály alkotmánybírói megsemmisítését. Ebből az is következik, hogy az esetlegesen az uniós joggal ellentétesnek bizonyuló tagállami (jelen esetben magyar) jogszabály félretételére az uniós jog elsőbbségéből következően az Alkotmánybíróság eljárásától függetlenül is sor kerülhet, sőt arra az egyedi ügyben eljáró bíróságok nem csupán jogosultak, hanem kifejezetten kötelesek is.

[15] Az Európai Bíróság az elmúlt években számos elvi jelentőségű előzetes döntéshozatali eljárás keretében foglalkozott az ún. devizahitelekkel kapcsolatos jogi kérdésekkel, mely következtetések a devizahitelekkel kapcsolatos perekben nem hagyhatóak figyelmen kívül. Ezen, már befejeződött előzetes döntéshozatali eljárások eredményeként az egyedi peres ügyekben eljáró bíróságok előtt az alábbi lehetőségek állnak.

[16] 2. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy az adott egyedi ügyre alkalmazandó uniós jog valamely eleme további értelmezésre szorul (ideértve azt a kérdést is, hogy a magyar jog valamely szabálya összeegyeztethető-e az uniós jogból közvetlenül fakadó követelményekkel), újabb előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezhetnek, és ezt követően az Európai Bíróság útmutatásának megfelelően járhatnak el.

[17] 3. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy az uniós jog értelme egyértelmű, azonban a magyar jog valamely szabálya kifejezetten ellentétes az uniós jog rendelkezéseivel, úgy magából az uniós jogból fakadóan kötelesek az uniós joggal ellentétes tagállami (magyar) jogszabályi rendelkezés automatikus félretételére. Ez esetben az ügyet oly módon kell eldönteniük, mintha a kérdéses magyar jogszabályi rendelkezés egyáltalán nem létezne.

Fentiek alapján –és ügyvédi titok hiányában – a fegyelmi tanács köteles félretenni az Üttv. 129.§-át, és a tárgyalás nyilvánosságát biztosítani.

~ ~ ~

Szeretném meghivatkozni a 2019/1937 irányelv főbb rendelkezéseit e körben. Ugyanis – tárgyát tekintve – a fegyelmi eljárás alapjává tett beadványom tartalmilag az uniós jog sérelmének bejelentését tekintette fő feladatául. A bejelentés a perben is megtehető. Mivel az iránselvek nem implementálták, csak részben és csak kötelezettségszegési eljárás nyomására, a 2023. évi XXV. törvényben, a jogalanyoknak a jogi aktusban biztosított jogára közvetlenül lehet hivatkozni bíróságok és hatóságok előtt.

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1937 IRÁNYELVE
(2019. október 23.)
az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről**

- (94) A megtorlás jogszabályban foglalt kifejezett tilalma mellett alapvető fontosságú, hogy a megtorlást elszennvedő bejelentő személy jogorvoslathoz jusson és kártérítésben részesüljön. Valamennyi esetben az elszennvedett megtorlás típusától függően kell meghatározni a megfelelő jogorvoslatot, és az ilyen esetekben okozott kárért a nemzeti joggal összhangban teljeskörű kártérítést kell nyújtani. A megfelelő jogorvoslat lehet a munkaviszony helyreállítására irányuló kereset (például felmondás, áthelyezés vagy lefokozás esetén, illetve képzés vagy előléptetés megtagadása esetén), vagy a visszavont engedély vagy a felmondott szerződés helyreállítására irányuló kereset; a kártérítés a tényleges és jövőbeli anyagi veszteségekért (például elmaradt múltbeli bérekért, illetve jövőbeli jövedelemkiesésért, illetve a szakmaváltáshoz kapcsolódó költségekért); valamint a kártérítés egyéb gazdasági károkért (például a jogi költségekért és az orvosi kezelés költségeiért), vagy pedig nem vagyoni károkért (például a fájdalomért és szenvedésért).

Különös tekintettel arra, hogy az irányelv közvetlen jogot állapít meg számomra kártérítés követelésére, fontos megjegyezni, hogy a kártérítés kötelezettje a Magyar Ügyvédi Kamara. Ugyanis a fegyelmi eljárás maga a megtorlás velem szemben.

- (96) Különösen fontos, hogy a bejelentő személyek rendelkezésére álljanak ideiglenes jogorvoslati intézkedések az esetlegesen elhúzódó bírósági eljárások lezárásáig. Mindenekelőtt olyan ideiglenes intézkedéseknek is a bejelentő személyek rendelkezésére kell állniuk, amelyekről a nemzeti jog rendelkezik a megtorlással való fenyegetések és arra tett kísérletek, valamint a folyamatos cselekményekkel megvalósuló megtorlás, például a zaklatás megszüntetése céljából, vagy pedig a megtorlás olyan különböző formáinak – például a felmondásnak – a megelőzése céljából, amelyek esetében hosszabb időszak elteltével a folyamat csak nehezen visszafordítható, illetve amely anyagilag is tönkretelheti a visszaélést bejelentő személyt, és az ilyen végkifejlet komolyan eltántoríthatja a visszaélést potenciálisan bejelentő személyeket a bejelentéstől.

Ergo, a fegyelmi eljárást érdemben le se lehet folytatni velem szemben. El sem lehetett volna rendelni. E körben a BÜK fegyelmi biztosát és a MÜK hasonló tisztségét betöltő személyét különösen súlyos felelősség terheli.

VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

19. cikk

A megtorlás tilalma

A tagállamok meghozzák a 4. cikkben említett személyek elleni megtorlás bármely formájának, így például a megtorlással való fenyegetéseknek, illetve a megtorlási kísérleteknek a tiltásához szükséges intézkedéseket, beleértve különösen az alábbi formák valamelyikében történő megtorlását:

f) bármely fegyelmi intézkedés, megrovás vagy egyéb büntetés kiszabása, beleértve a pénzbüntetést is;

- ❖ *A polgári perben ügyvédként bejelentettem és azt meglehetősen részletesen megindokoltam, hogy a bíróság következetes gyakorlata rendszerszinten uniós jogot tagadó, contra legem, önkényes, mely kapcsán a 2019/1937 irányelv alkalmazását megtagadták. A bíróságok kapcsán kifejtett aggályaimat az EUB számos ítélete*

alátámasztotta, így irányelvvel ellentétesnek minősítette a konkrét jogvita ítéleteit is.

- ❖ A bíróság elnöke azért tett panaszt, hogy velem szemben dermesztő hatást váltson ki a fegyelmi eljárás. Ez az egyenes szándék a fenti irányelv tudatában valósult meg.
- ❖ A fegyelmi vádló ugyancsak az irányelv teljes ismeretében alkalmazott velem szemben megtorlást.
- ❖ A fegyelmi eljárás lefolytatásának anyagi jogi akadálya volt. A felmentésem önmagában nem reparálja az engem ért sérelmet, ugyanis a fegyelmi eljárásban sem költségeim megtérítését nem követelhetem, sem károm (sérelemem) megtérítését nem követelhetem.
- ❖ A nyilvánosság anyagi jogsértő kizárása azt célozza, a közvélemény ne szerezzon tudomást a Magyar Ügyvédi Kamara rendszerszinten tagadja az uniós jog primátusát.
- ❖ A kamara súlyosan elfogult, hiszen felmentő határozat esetében a kamara köteles sérelemdíj fizetésére. Olcsóbb elmarasztalni.

A Magyar Ügyvédi Kamara panaszbejelentésem alapján azóta sem járt el. Ugyanis a belső bejelentési rendszert csak és kizárólag a foglalkoztatási jogviszonyokra korlátozza. Ez azonban nem jelenti azt, hogy maga a MÜK vagy a területi kamarák eljárása ne sérthetné a 2019/1937 irányelv célját és rendelkezéseit.

Ugyanis az irányelv így fogalmaz:

- (1) Gyakran a köz- vagy **magánjogi szervezetek** dolgozói vagy a **munkavégzéssel összefüggő tevékenységük során** e szervezetekkel kapcsolatba kerülő személyek értesülnek először a közérdeket ilyen összefüggésben érintő veszélyekről vagy sérelemről. **Az uniós jog közérdeket sértő megsértésének bejelentésével e személyek visszaélést bejelentő személyekként járnak el, és ezáltal kulcsszerepet játszanak az ilyen jogsértések feltárásában és megelőzésében, valamint a társadalom jólétének biztosításában.** A visszaélést potenciálisan bejelentő személyeket ugyanakkor a megtorlástól való félelem gyakran eltántorítja attól, hogy hangot adjanak aggodalmaiknak vagy gyanújuknak. Ezzel összefüggésben mind uniós, mind nemzetközi szinten egyre inkább elismerést nyer a visszaélést bejelentő személyek számára biztosított kiegyensúlyozott és hatékony védelem fontossága

Az ügyvédi tevékenység nem kivont az irányelv hatálya alól.

- (2) Uniós szinten a visszaélést bejelentő személyek bejelentései és az általuk nyilvánosságra hozott információk egyre fontosabb elemei az uniós jog és szakpolitikák érvényesítésének. E bejelentések és nyilvánosságra hozatalok az **uniós jog megsértésének hatékony felderítését, kivizsgálását,** valamint a vádeljárás lefolytatását lehetővé tevő információval látják el a nemzeti és uniós jogérvényesítési rendszereket, növelve ezzel az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot.

Pont erre alapozott az EUSZ 19. cikkére való hivatkozásom: a magyar bíróságok feladata lenne az uniós jog sérelmének orvoslása, azonban pont e testületek követik el a rendszerszintű jogtagadást. Ebből következik az, hogy e bíróságok nem minősülnek pártatlan és független olyan bíróságoknak, melyek képesek és hajlandóak az uniós jog teljes érvényesülését biztosítani.

A kamara azt tette fegyelmi eljárás tárgyává, hogy éltem az irányelvben biztosított jogaimmal. És e körben a kamarát semmilyen mérlegelési jog nem illette meg. Még a felmentő határozat is súlyosan jogsértő. Ugyanis:

- (13) A jogsértések visszaélést bejelentő személyek általi bejelentése kulcsfontosságú lehet az uniós szabályok megsértéséből eredő, olyan közegészségügyi és **fogyasztóvédelmi kockázatok felderítése**, megelőzése, csökkentése és felszámolása szempontjából, amelyek egyébként rejtve maradnának. Így **különösen a fogyasztóvédelem szoros kapcsolatban áll azokkal az esetekkel is, amikor nem biztonságos termékek számottevő kárt okozhatnak a fogyasztóknak.**
- (15) Mindemellett **az Unió pénzügyi érdekeinek védelme**, amely a csalás, a korrupció és minden egyéb olyan jogellenes tevékenység elleni küzdelemre irányul, amely érinti az uniós kiadásokat, az uniós bevételek és források, illetve uniós pénzeszközök beszedését, olyan alapvető terület, ahol erősíteni kell az uniós jogérvényesítést. Az Unió pénzügyi érdekei védelmének megerősítése az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (Euratom-Szerződés) alapján felmerülő kiadásokhoz kapcsolódó uniós költségvetés végrehajtása szempontjából is releváns. **Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme területén – ideértve a nemzeti szintű csalás és korrupció megelőzését is – a hatékony jogérvényesítés hiánya az uniós bevételek csökkenéséhez és az uniós pénzeszközökkel való visszaélésekhez vezet**, ami torzíthatja a közberuházásokat, akadályozhatja a növekedést, valamint **alááshatja a polgároknak az uniós intézkedésekbe vetett bizalmát**. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 325. cikke előírja az Unió és a tagállamok számára, hogy küzdjenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen. Az e tekintetben releváns uniós intézkedések közé tartozik különösen a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (20) és a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (21). A 2988/95/EK, Euratom rendeletet a csaláshoz kapcsolódó tevékenységek legsúlyosabb típusai vonatkozásában az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv (22) és az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikkén alapuló, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. július 26-i egyezmény (23) egészíti ki, ideértve annak 1996. szeptember 27-i (24), 1996. november 29-i (25) és 1997. június 19-i (26) jegyzőkönyvét is. Az említett egyezmény és jegyzőkönyvek továbbra is hatályosak maradnak azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve az (EU) 2017/1371 irányelv nem kötelező.

Az, hogy a magyar bírói gyakorlat egy évtizedes időintervallumban irányelvvel ellentétesnek minősült, és a tisztességtelen hitelezőknek tiltott előnyüket biztosított, illetve a fogyasztókat jogaiktól rendszerszinten megfosztotta, az Unió pénzügyi érdekeit sérti. Más kérdés, hogy a magyar állam rendszerszinten sérti ezen érdekeket.

- (16) Közös minimumszabályokat szükséges meghatározni a visszaélést bejelentő személyek védelmére az EUMSZ 26. cikkének (2) bekezdésében említett **belső piacot érintő jogsértések tekintetében** is. Emellett az Európai Unió Bíróságának (továbbiakban: a Bíróság) ítélezési gyakorlatával összhangban azok az uniós intézkedések, amelyek célja a **belső piac megteremtése vagy működésének biztosítása, hozzá hivatottak járulni az áruk szabad mozgása és a szolgáltatásnyújtás szabadsága előtt álló vagy felmerülő akadályok felszámolásához**, és a versenyt torzító tényezők felszámolásához.

Jelen fegyelmi eljárás pont ezt a szabadságjogot korlátozza.

- (20) Bizonyos uniós jogi aktusok – különösen a pénzügyi szolgáltatások területén –, mint például az **596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (28)**, valamint az említett rendelet alapján elfogadott (EU) 2015/2392 bizottsági végrehajtási irányelv (29), már részletes szabályokat tartalmaz a visszaélést bejelentő személyek védelmére vonatkozóan. Az ilyen hatályos uniós jogszabályokban – ideértve azokat a jogi aktusokat is, amelyek szerepelnek az ezen irányelv mellékletének II. részében foglalt jegyzékben – e tekintetben foglalt különös szabályokat, amelyek a releváns ágazatokhoz szabottak, fenn kell tartani. Ez különösen fontos annak megállapításához, hogy a pénzügyi szolgáltatásoknak, valamint a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzésének terén jelenleg mely jogalanyok kötelesek létrehozni belső bejelentési csatornákat. Ugyanakkor a tagállamokban a következetesség és a jogbiztonság biztosítása érdekében ennek az irányelvnek alkalmazandónak kell lennie minden olyan kérdés tekintetében, amelyet az ágazatspecifikus jogi aktusok keretében nem szabályoznak, és ezeket a jogi aktusokat ennek az irányelvnek ki kell egészítenie annak érdekében, hogy teljes mértékben összhangban legyenek a minimumszabályokkal. Ennek az irányelvnek különösen részletesebben meg kell határozni a belső és külső bejelentési csatornák kialakítását, az illetékes

hatóságok kötelezettségeit, valamint a megtorlással szemben nemzeti szinten biztosítandó védelem konkrét formáit. E tekintetben az 1286/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (30) 28. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a tagállamok az említett rendelet hatálya alá tartozó területen belső bejelentési csatornát hozhatnak létre. Az ebben az irányelvben meghatározott minimumszabályokkal való összhang érdekében az ezen irányelvben foglalt, a belső bejelentési csatornák létrehozására vonatkozó kötelezettségnek az 1286/2014/EU rendelet tekintetében is alkalmazandónak kell lennie.

(7) A piaci visszaélés fogalma magában foglalja a pénzügyi piacokon tanúsított törvényellenes magatartás valamennyi formáját. A jelen rendelet alkalmazásában piaci visszaélés a bennfentes kereskedelem, a bennfentes információk jogosulatlan közzététele, valamint a piaci manipuláció. Az ilyen magatartás akadályozza a piac teljes és megfelelő átláthatóságát, amely előfeltétele annak, hogy az integrált pénzügyi piacokon az összes gazdasági szereplő részt vehessen a kereskedésben.

596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

A magyar bíróságok egyértelmű célja a pénzügyi piacokon tanúsított törvényellenes magatartás biztosítása volt, ugyanis a C-6/22. sz. alatti ítélet és a C-26/13. sz. alatti ítélet alapján irányelvvel ellentétes a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésében foglalt kógens norma behelyettesítése. Így a DH1 tv. 3.§ (1) bekezdésében foglalt megdönthetetlen törvényi védelem miatt egészében semmis fogyasztói kölcsönszerződésekből kötelem nem fakadhatott. A magyar bíróságok azonban rendszerszinten biztosították ítéleteikkel ezen semmis szerződések kötelmi jogi hatását, így üzleti vállalkozások alakultak (engedményezések, faktorálások) a fogyasztók kisemmizésére.

A panaszbejelentés pont eme jogsértés feltárásának megakadályozását célozta, melyhez a BÜK és a MÜK is segédkezet nyújtott.

Az irányelv egyedüli korlátozását az alábbi pont jelenti:

- (26) Ez az irányelv a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban nem érintheti az ügyvédek és ügyfelek közötti érintkezés bizalmas jellegének a nemzeti és adott esetben az uniós jog által előírt védelmét (a továbbiakban: az **ügyvédi titoktartási kötelezettség**). Ez az irányelv továbbá nem érintheti az egészségügyi szolgáltatók – köztük a terapeuták – és betegek közötti érintkezés, valamint az egészségügyi dokumentáció bizalmas jellegének a nemzeti és uniós jog által előírt fenntartását (a továbbiakban: az egészségügyi titoktartási kötelezettség).

Azonban a klasszikus eset velem szemben fennáll:

- (36) Különleges jogi védelmet kell biztosítani azoknak a személyeknek, akiknek munkavégzéssel kapcsolatos tevékenységük során jut birtokába az általuk bejelentett információ, és ezáltal fennáll a kockázata annak, hogy velük szemben munkavégzéssel összefüggő megtorlást alkalmaznak, például a titoktartási és a lojalitási kötelezettség megsértése miatt. Az e személyek védelmének biztosítása mögött meghúzódó ok az, hogy gazdaságilag kiszolgáltatott helyzetben vannak azzal a személlyel szemben, akitől a munkájuk folytán ténylegesen függenek. Amennyiben nem állnak fenn ilyen egyenlőtlen munkahelyi erőviszonyok – például általános panaszosok vagy kívülálló állampolgárok esetében –, akkor nincs szükség megtorlással szembeni védelemre.
- (39) A védelmet a természetes személyek olyan kategóriáira is célszerű kiterjeszteni, akik – noha nem minősülnek az EUMSZ 45. cikke (1) bekezdésének értelmében vett munkavállalónak – **kulcsszerepet játszhatnak az uniós jog megsértésének feltárásában, és munkavégzéssel kapcsolatos tevékenységükkel összefüggésben gazdaságilag kiszolgáltatott helyzetben találhatják magukat.** Így például a termékbiztonságot illetően a beszállítók sokkal közelebb állnak a nem biztonságos termékekkel kapcsolatos esetlegesen tisztességtelen és tiltott gyártási, importálási és forgalmazási gyakorlatainak forrásaihoz; továbbá az uniós források végrehajtása tekintetében szolgáltatásaik nyújtásakor a tanácsadók vannak kiváltságos helyzetben ahhoz, hogy felhívják a figyelmet azokra a jogsértésekre, amelyeknek tanúivá válnak. Az ilyen kategóriákba tartozó személyek – amelyek közé tartoznak a szolgáltatásokat nyújtó önálló vállalkozók, a szabadúszó munkavállalók, a

vállalkozók, az alvállalkozók és a beszállítók – jellemzően megtorlás áldozataivá válhatnak, amely például a szolgáltatási szerződés vagy engedély idő előtti megszüntetése vagy felmondása, üzleti lehetőség elvesztése, bevételkiesés, kényszerítés, megfélemlítés vagy zaklatás, feketelistára helyezés vagy üzleti bojkott, vagy pedig a jó hírnév megsértése formáját öltheti. A tulajdonosi részesedéssel rendelkezők és az ügyvezető testületek tagjai ugyancsak megtorlás áldozataivá válhatnak például a pénzügyi feltételeket illetően, vagy pedig megfélemlítés vagy zaklatás, feketelistára helyezés vagy a jó hírnév megsértése formájában. Védelemben kell továbbá részesíteni azokat a személyeket, akiknek a munkaviszonya megszűnt, továbbá azokat az állásra jelentkezőket vagy valamely szervezet részére szolgáltatást nyújtani szándékozókat, akik a felvételi folyamat vagy a szerződéskötést megelőző egyéb tárgyalási szakasz során jutnak a jogsértésre vonatkozó információ birtokába, és például negatív munkareferencia, feketelistára helyezés vagy üzleti bojkott formájában megtorlás áldozatává válhatnak.

A kamarai eljárás célja az egzisztenciális megtorlás, mely ügyvédi vállalkozásom szabadságát érinti.

- (45) A véleménynyilvánítás szabadságának, valamint a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének megóvását szolgáló eszközként a megtorlással szembeni védelmet biztosítani kell azon személyek számára, akik valamely cselekményről vagy mulasztásról valamely szervezeten belül (belső bejelentés) vagy pedig külső hatóságnak (külső bejelentés) szolgáltatnak információt, továbbá olyan személyek számára is, akik nyilvánosan **(például a nyilvánosságnak közvetlenül, online platformokon vagy a közösségi médiában,** vagy pedig a médiának, választott tisztviselőknek, civil társadalmi szervezeteknek, szakszervezeteknek, vagy szakmai és üzleti szervezet.
- (64) A tagállamok feladata kijelölni az ezen irányelv hatálya alá tartozó jogsértésekkel kapcsolatos információk fogadására és a bejelentések megfelelő nyomon követésére hatáskörrel rendelkező hatóságokat. Ilyen illetékes hatóságok lehetnek az igazságügyi hatóságok, a konkrét érintett területen illetékes szabályozó vagy felügyeleti hatóságok, vagy az általánosabb hatáskörrel rendelkező, központi szintű hatóságok a tagállamon belül, a bűnüldöző hatóságok, a korrupcióellenes szervezetek vagy az ombudsmanok.

Ilyen szervezetnek minősülhet adott esetben az ügyvédi kamara, hiszen közjogi célja, feladata a jogvédelem biztosítása.

- (79) A jogsértést nyilvánosságra hozó személyeket védelemnek kell megilletnie olyan esetekben, ahol a belső és külső bejelentés ellenére a jogsértést nem orvosolták, például abban az esetben, ha a jogsértést nem értékelték vagy vizsgálták ki megfelelően, vagy nem került sor megfelelő jogorvoslati intézkedésre. A nyomon követés megfelelőségét objektív kritériumok szerint kell értékelni, az illetékes hatóságok azon kötelezettségével összefüggésben, hogy értékelniük kell az állítások helytállóságát és véget kell vetniük az uniós jog mindennemű esetleges megsértésének. A nyomon követés megfelelősége így az egyes esetek körülményeitől és a megsértett szabályok jellegétől függ. A hatóságok azon döntése, amely szerint a jogsértés egyértelműen enyhe mértékű és az eljárás megszüntetésén kívül nem igényel további nyomon követést, ezen irányelv alkalmazásában megfelelő nyomon követésnek minősülhet.

Jelen esetben pont az történt, hogy a bejelentésemet nem vizsgálták ki, habár erre irányuló intézkedést kértem a perben, amit a Pp. szerinti kizárási indítványként bíráltak el, utasítottak el, és a kamarai fegyelmi eljárásban az irányelv céljával ellentétesen a megtorlást vették elő a jogvédelem helyett.

- (97) Ugyancsak komoly elrettentő hatással lehet a visszaélést bejelentő személyekre nézve a velük szemben a munkavégzéssel összefüggő környezeten kívül való fellépés is, például a rágalmazás miatt, a szerzői jog, az üzleti titok, a titoktartási kötelezettség megsértése vagy a személyes adatok védelmének megsértése miatt indított eljárások is. A bejelentő személyek számára lehetővé kell tenni, hogy ezekben az eljárásokban védelem céljából arra hivatkozhassanak, hogy a jogsértéseket ezen irányelvnek megfelelően jelentették be vagy információt ezen irányelvnek megfelelően hoztak nyilvánosságra, feltéve, hogy a bejelentett vagy nyilvánosságra hozott információ szükséges volt a jogsértés feltáráshoz. Az ilyen

esetekben az eljárást indító személyre kell hárulnia a bizonyítási tehernek arra vonatkozóan, hogy a bejelentő személy nem teljesíti az ezen irányelvben megállapított feltételeket.

Egy hasonló ügyben megtett nyilvános bejelentésem kapcsán büntetőeljárás indult velem szemben, melyben rágalmozás miatt jogerősen elítéltek, majd a kamarai fegyelmi szerv is elmarasztalt. Mint a büntetőeljárás, mind a fegyelmi eljárás lefolytatása megtorló jellegű volt.

Miután az Országos Fegyelmi Bizottság Elnöke elfogultsági kifogásomat visszautasította, és a fegyelmi tanács tagjai nem tartották magukat elfogultnak, azonban egyértelmű, hogy az irányelvet súlyosan sértő módon alkalmaznak velem szemben megtorlást és jogellenesen zárják ki a nyilvánosságot, komolyan érintettek lehetnek hivatali kötelezettségük felróható és szándékos megsértésében. Ennek elbírálása nem tartozik az OFB elnökének hatáskörébe, miként az EUMSZ 267. cikke alapján arra nem rendelkezik hatáskörrel, azt megítélje, függetlenségéhez és pártatlanságához főzhető-e kétely.

Az azonban bizonyos, hogy a fenti kötelezettség megsértése miatt a magyar állammal szemben kötelezettségszegési eljárás folytatódik:

C-155/23 ügy

A Bizottság arra kéri a Bíróságot, hogy

(1) állapítsa meg, hogy Magyarország – mivel nem hozta meg a szükséges törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket annak érdekében, hogy megfeleljen az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek¹, és nem közölte ezeket az Európai Bizottsággal, nem teljesítette az irányelv 26. cikkének (1) és (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;

(2) kötelezze Magyarországot, hogy fizessen meg az alábbi két összeg közül a magasabb összegnek megfelelő átalányösszeget az Európai Bizottság részére: (i) napi 3 500 EUR, beszorozva az (EU) 2019/1937 irányelv átültetésére meghatározott határidő és a jogsértés megszüntetése, vagy annak hiányában a jelen ügyben hozott ítélet kihirdetése között eltelt napok számával, (ii) 980 000 EUR minimális átalányösszeg,

(3) amennyiben az (1) pontban megállapított kötelezettségszegés a jelen ügyben hozandó ítélet kihirdetésének időpontjában is fennáll, kötelezze Magyarországot, hogy a jelen ügyben hozandó ítélet kihirdetésének napjától kezdődően az irányelvből eredő kötelezettségeinek teljesítéséig fizessen napi 13 650 EUR kényszerítő bírságot az Európai Bizottság részére; és

(4) kötelezze Magyarországot a költségek viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

Az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv hatékony rendszert hoz létre a magánszektorban vagy a közszférában dolgozó vagy azokkal kapcsolatban álló személyek védelmére, amikor bizonyos területeken bejelentik az uniós jog megsértését. Az irányelv 26. cikkének (1) bekezdése értelmében, a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az irányelvnek 2021. december 17-ig megfeleljenek. Az említett cikk (3) bekezdése értelmében a tagállamok e rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

A Bizottság 2022. január 27-én felszólító levelet, 2022. július 22-én pedig indokolással ellátott véleményt küldött Magyarország részére. Magyarország azonban nem hozta meg az irányelvnek való megfeleléshez szükséges rendelkezéseket és nem közölte azokat a Bizottsággal.

A Magyar Ügyvédi Kamara nem tartja be a CCBE európai jogi hivatás chartáját és az ENSZ megállapodás előírásait.

Azaz, jelen ügyben anyagi jog zárja ki a fegyelmi eljárás elrendelését, lefolytatását és bármilyen határozat meghozatalát – az eljárás megszüntetése kivételével.

Van-e hatásköre a kamarának? Az EUMSZ 267. cikke szerint bíróságnak minősül-e?

Az EUB ítélkezési gyakorlata alapján az ügyvédi kamara olyan szervezetnek minősül, mellyel kommunikálni jogosult és köteles az EUB.

Fenntartom azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmemet, mely arra irányul:

- a) *Az EUB adja értelmezését a 2019/1937 irányelvnek abban a vonatkozásban, hogy a 93/13 irányelv hatálya alá tartozó jogvitában eljáró, fogyasztót képviselő ügyvéd perbeli anyagi jogi hivatkozása, illetve annak kapcsán az uniós jog rendszerszintű megsértésének perbeli bejelentése a 2019/1937 irányelv hatálya alá tartozik-e?*
- b) *Amennyiben igen, úgy az irányelv alapján a bíróságnak joga van-e ahhoz, hogy a rendszerszintű uniós jogsértést intézkedés nélkül hagyja csupán azért, mert az Alaptörvény által hivatkozott bírói függetlenség kivonja az uniós jogot megsértő bíróságokat az irányelv hatálya alól.*
- c) *Ha a bíróságok jogalkalmazási tevékenysége is tartozhat az uniós jogsértés bejelentésének tárgyává, akkor a fogyasztó jogi képviselőjét megilleti-e az irányelv szerinti jogvédelem jogi aggályainak kifejtése körében?*
- d) *Az EUSZ 19. cikkével kapcsolatos jogi aggályok perbeli kifejezését lehetséges-e korlátozni a Charta 11. cikkében foglaltakra való hivatkozással, vagy sem?*

Miután a kamara nem volt hajlandó kommunikálni a Bírósággal, a Fővárosi Törvényszéket terheli ugyanezen kötelezettség, ugyanis az eljárás alá vont ügyvéd uniós jogi érveit a perbíróság nem jogosult az uniós jog értelmezésével megítélni.

Megsértett jog:

- ❖ *A fentiek alapján elsősorban a 2019/1937 irányelv sérült a bejelentő jogvédelmi helyzete kapcsán. A kamarai fegyelmi tanácsok e jogvédelmet teljes mértékben figyelmen kívül hagyták.*
- ❖ *A 93/13 irányelv hatálya alá tartozó perbeli jogvitában eljáró ügyvéd anyagi jogi érvelését csak a perbíróság ítélni meg, az ügyvédi kamarák nem. A kamara fegyelmi eljárás keretében nem korlátozhatja a perben kifejtett anyagi jogi érvelés*

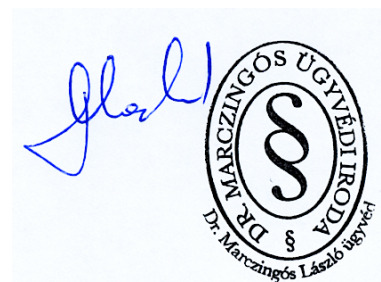
terjedelmét, ugyanis ezzel a 93/13 irányelv 6. cikke és 7. cikke sérül a teljes érvényesülés és a hatékony jogvédelem körében.

- ❖ *Az ügy nem a véleménynyilvánítás szabadsága kapcsán alkalmazandó anyagi jog szerint megítélhető. Habár e jog sem korlátozható.*
- ❖ *Semmilyen köztestületi etikai szabállyal nem korlátozható az uniós jog terjedelme, illetve az EUB ítéletek hatálya.*

A fentiek alapján kérem a kereseti kérelmemnek való helyt adást.

Tagyon, 2024. április 5.

Tisztelettel:

Dr. Marczingós László
ügyvéd